

20.05.2015

Kj/20

§ 142

Kj / Valtuutettu Pekka Majurin aloite Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlallisuuksien kunnioittamisesta

HEL 2014-014304 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti katsoa valtuutettu Pekka Majurin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Pekka Majurin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pekka Majuri ja 25 muuta valtuutettua esittävät, että Helsingin kaupunki kunnioittaisi Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlallisuuksia siten, että se:

1. Päätäisi hankkia muistomerkin / taideteoksen / laatan Yliopistonkatu 5:ssä sijaitsevan talon seinään.
2. Nimeäisi nykyisen Kluuvikadun "Itsenäisyydenkaduksi", joka alkaisi nykyiseltä "Heimolan talolta", Yliopiston ja Vuorikadun kulmasta, ja jatkuisi yli Pohjois-Esplanadin, ohi Runebergin, kanallirunoilijamme patsaan päättyen Kasarmintorille, Pääesikunnan kohdalle.
3. Nimeäisi Runebergin patsasta ympäröivän aukion Esplanadilla "Itsenäisyyden aukioksi".

Kaupunginhallitus toteaa yleisesti, että Helsingin kaupunki valmistelelee parhaillaan osallistumistaan Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlaan.

Kaupunginkanslian elinkeino-osasto koordinoi valmistelua kaupunkitasolla. Tätä varten on koottu laaja keskeisten virastojen edustajista koostuva ryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti. Elinkeinojohtaja toimii ryhmän puheenjohtajana. Edustettuina ovat kaupunginkanslian lisäksi kaupunginkirjasto, kaupunginmuseo, kaupunginorkesteri, kaupunkisuunnitteluvirasto, kulttuurikeskus, liikuntavirasto, nuorisoasiainkeskus, opetusvirasto, rakennusvirasto, taidemuseo, tietokeskus ja työväenopistot. Ryhmää täydennetään tarvittaessa.

Valmistelutyö etenee tiiviissä yhteistyössä valtioneuvoston kanslian asettaman Suomen itsenäisyyden satavuotisjuhlavuoden hankkeen kanssa. Itsenäisyyden juhlavuoden kansalliseksi pääteemaksi on valittu Yhdessä. Vuodesta toivotaan muodostuvan kaikkien suomalaisten ja Suomen ystävien kohtaamispaikka.

Kohdan 1 osalta kaupunginhallitus viittaa taidemuseon johtokunnalta saamaansa lausuntoon. Rakennus, jossa eduskunta toimi vuosina 1911-1930 on purettu ja sen paikalla oleva nykyinen Heimolan talo valmistui vuonna 1972. Johtokunta pitää purettua Onni Tarjanteen suunnittelemaa rakennusta taiteellisten ansioiden tähden muistamisen arvoisena ja Heimolan talon roolia Suomen historiassa merkittävänä. Taidemuseo toteaa edelleen, että nykyisessä rakennuksessa on jo nykyisellään Suomen eduskuntaan ja itsenäisyysjulistukseen liittyvät muistolaatat sekä korttelin rakennusten historiasta kertova kuparilaatta. Taideteoksen hankintaa talon seinään taidemuseon johtokunta ei näe aiheellisena. Kiinteistö ei ole kaupungin omistuksessa.

Kaupunginmuseolta saadun tiedon mukaan sillä ei ole määrärahoja uusia muistolaattoja tai -merkkejä varten. Se antaa tarvittaessa mielellään niihin liittyvää neuvontaa. Kaupunginmuseo viittaa myös jo olemassa oleviin muistolaattoihin.

Kohtien 2 ja 3 osalta kaupunginhallitus viittaa kaupunkisuunnittelulautakunnalta saamaansa lausuntoon, jossa todetaan, että Helsingin nimistönsuunnittelussa noudatettavan periaatteen mukaan vakiintuneita ja paikallishistoriallisesti merkittäviä paikannimiä ei tule muuttaa, ellei muuttamiseen ole pakottavaa, esimerkiksi pelastusturvallisuuteen liittyvää tarvetta. Vakiintuneiden kadunnimien muuttaminen aiheuttaisi myös kohtuuttomasti vaivaa ja kustannuksia kadunvarren asukkaille, yrityksille ja yhteisöille sekä sekaannusta ja haittaa pitkälle tulevaisuuteen. Nimistönsuunnittelussa keskeisenä ohjenuorana on pidetty nimistön pysyvyyttä ja historiallista syvyyttä.

20.05.2015

Kj/20

Kaupunkisuunnittelulautakunta ei puolla valtuustoaloitteessa esitettyjä katujen ja puistoalueen nimien muutoksia.

Kaupunginhallitus toteaa vielä, että itsenäisyyden ajan keskeisiä kohteita on tarkoitus nostaa esille juhlavuoden ohjelmassa, jossa tarjoutuu runsaasti mahdollisuuksia historiallisten tapahtumien ja paikkojen elävöittämiseen pääkaupungissa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Pekka Majurin aloite

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 04.05.2015 § 450

HEL 2014-014304 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Pekka Majurin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 31.03.2015 § 100

HEL 2014-014304 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa valtuustoaloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

20.05.2015

Kj/20

Kaupunkisuunnittelulautakunta ottaa lausunnossaan kantaa aloitteen kohtiin 2 ja 3, jotka koskevat voimassa olevien kadun- ja paikannimien muuttamista. Aloitteen kohdan 1 osalta asiantuntijatahoja ovat Helsingin kaupungin taidemuseo ja Helsingin kaupungin museo.

Helsingin nimistösuunnittelussa noudatettavan periaatteen mukaan vakiintuneita ja paikallishistoriallisesti merkittäviä paikannimiä ei tule muuttaa, ellei muuttamiseen ole pakottavaa, esimerkiksi pelastusturvallisuuteen liittyvää tarvetta. Vakiintuneiden kadunnimien muuttaminen aiheuttaisi myös kohtuuttomasti vaivaa ja kustannuksia kadunvarren asukkaille, yrityksille ja yhteisöille sekä sekaannusta ja haittaa pitkälle tulevaisuuteen.

Nimistösuunnittelussa keskeisenä ohjenuorana on pidetty nimistön pysyvyyttä ja historiallista syvyyttä. On arvokasta, että tänään voimme kulkea samannimisillä kaduilla kuin kaupunkilaiset itsenäistymisemme aikoihin: Kasarmikatu (1820), Kluuvikatu (1836) ja Runeberginesplanadi (1888).

Kaupunkisuunnittelulautakunta ei puolla valtuustoaloitteessa esitettyjä katujen ja puistoalueen nimien muutoksia.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Taidemuseon johtokunta 10.03.2015 § 15

HEL 2014-014304 T 00 00 03

Lausunto

Taidemuseon johtokunta antoi seuraavan lausunnon:

Suomen itsenäisyyden juhlavuotta on hyvä kunnioittaa monin erilaisin tavoin. Taidemuseo ottaa lausunnossaan kantaa aloitteen kohdan 1 ehdotukseen muistomerkin / taideteoksen / laatan hankkimisesta Yliopistokatu 5:ssä sijaitsevan talon seinään.

Rakennus, jossa eduskunta toimi vuosina 1911-1930 on purettu ja sen paikalla oleva nykyinen Heimolan talo valmistui vuonna 1972. Johtokunta pitää purettua Onni Tarjanteen suunnittelemaa rakennusta taiteellisten ansioiden tähden muistamisen arvoisena ja Heimolan talon roolia Suomen historiassa merkittävänä, mutta nykyisessä

20.05.2015

Kj/20

rakennuksessa on jo Suomen eduskuntaan ja itsenäisyysjulistukseen liittyvät muistolaatat sekä korttelin rakennusten historiasta kertova kuparilaatta.

Muistolaatat ja –merkit ovat Helsingin kaupunginmuseon hallinnoimia ja se antanee oman lausuntonsa asiasta. Historiallisen näyttelyn järjestämisessä kaupunginmuseo on niin ikään asiantuntija. Taideteoksen hankintaa talon seinään taidemuseon johtokunta ei näe aiheellisena. Kiinteistö ei ole kaupungin omistuksessa.

Mitä tulee kadun- ja paikannimien muutoksiin, taidemuseo ei katso olevansa niissä asiantuntijataho.

Taidemuseo osallistuu Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlallisuuksiin mm. merkittävällä näyttelyllä Tennispalatsissa. Aloitteessakin mainittu Pekka Kauhasen Talvisodan muistomerkki toteutetaan yhteistyössä taidemuseon kanssa ja liitettäneen osaksi taidemuseon julkisen taiteen kokoelmaa.

Lausunto kaupunginkanslialle.

Käsittely

10.03.2015 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitystään tekemällä lausuntoehdotukseen seuraavan lisäyksen, kohtaan toisen kappaleen toinen lause:

Johtokunta pitää purettua Onni Tarjanteen suunnittelemaa rakennusta taiteellisten ansioiden tähden muistamisen arvoisena ja Heimolan talon roolia Suomen historiassa merkittävänä, mutta...

Esittelijä

vs. taidemuseon johtaja
Erja Pusa

Lisätiedot

Elina Leskelä, intendentti, puhelin: 310 87043
elina.leskela(a)hel.fi
Erja Pusa, intendentti, puhelin: 310 87006
erja.pusa(a)hel.fi